

تاریخ :

شماره :

پیوست :

بنام خدا

آمار صادرات زعفران در سالهای ۱۳۹۳ تا پایان ۱۳۹۹ بدین شرح میباشد.

سال	میزان صادرات (تن)	ارزش (میلیون دلار)
۱۳۹۳	۱۵۸	۲۲۷
۱۳۹۴	۱۱۴	۱۶۵
۱۳۹۵	۱۸۷.۵	۲۸۶
۱۳۹۶	۲۳۶	۳۲۶
۱۳۹۷	۲۷۹	۳۵۰
۱۳۹۸	۲۷۶	۲۹۲
۱۳۹۹	۳۲۴.۸	۱۹۰.۶

- بر اساس آمار دریافتی از گمرک ایران در ۱۲ ماهه سال ۱۳۹۹ بالغ بر ۲۸۲.۱۲۱ کیلوگرم زعفران به ارزش

۱۶۸ میلیون دلار از گمرکات استان خراسان رضوی صادر گردیده است.

- از مقایسه صادرات زعفران کل کشور با صادرات انجام شده از خراسان رضوی مشخص می گردد که ۷۸ درصد

صادرات زعفران از خراسان رضوی و تنها ۱۳ درصد از سایر گمرکات کشور بلاخص گمرک فرودگاه امام صورت

پذیرفته است.

- از مقایسه زعفران صادر شده در مدت ۱۲ ماهه سال ۱۳۹۹ با مدت مشابه در سال ۱۳۹۸ که بالغ بر ۲۷۶ تن به

ارزش ۲۹۲ میلیون دلار میباشد شاهد افزایش ۱۵ درصدی از نظر وزنی و کاهش ۵۳ درصدی از نظر ارزشی در

زعفرانهای صادره میباشیم که با توجه به اینکه مبنای ارزش گذاری گمرک قیمت پایه صادراتی میباشد و این

قیمت مطابقتی با قیمت های واقعی صادراتی ندارند و ضمناً در خرداد ۹۹ مجدداً بدلیل مشکلات بازگشت ارز

تاریخ :

شماره :

پیوست :

حاصل از صادرات و امکان رقابت یا قاچاقچیان و بعضی از صادر کنندگان که معمولاً پایین تر از قیمت پایه صادراتی زعفران را عرضه مینمایند مجدداً قیمت پایه صادراتی کاهش داده شده است و بنابراین نمی تواند مبنای مقایسه درستی باشد (فروش زعفران پوشال در بازارهای هدف از ۲۸۰ تا ۳۵۰ یورو میباشد) بنابراین از بحث قیمت بدلیل عدم دسترسی به قیمت های واقعی صادرات زعفران صرف نظر گردید.

- از مجموع زعفرانهای صادر شده در ۱۲ ماهه سال ۱۳۹۹
 - زعفران در بسته بندی بیش از ۳۰ گرم (عمدتاً نیم و یک کیلویی) ۱۷۷۰۴۰ کیلوگرم معادل ۵۴.۵ درصد
 - زعفران در بسته بندی ۳۰-۱۰ گرم ۷۹۳۵۵ کیلوگرم معادل ۲۴.۴ درصد
 - زعفران در بسته بندی کمتر از ۱۰ گرم ۶۸۰۳۷ کیلوگرم معادل ۲۱ درصد
 - پودر زعفران در بسته بندیهای زیر ۳۰ گرم ۳۶۸ کیلوگرم
- کل صادرات میباشد. همانطوری که ملاحظه میگردد میزان زعفران صادره در بسته بندی کمتر از ۱۰ گرم که قابلیت عرضه مستقیم به مصرف کننده نهایی را دارد ۲۱ درصد میباشد که در مقایسه با سالهای ۹۷ و قبل از آن که بالغ بر ۷ تا ۷/۵ درصد بوده است از افزایش ۳۰۰ درصدی برخوردار است که جای امیدواری و خوشحالی است و بیانگر رویکرد صادرکنندگان به حضور در سبد کالای مصرف کننده نهایی و جذب درصد بیشتری از ارزش افزوده و معرفی برندهای ایرانی در بازارهای هدف صادرات و توجه صادر کنندگان به این مهم میباشد.
- در بین کشورهای وارد کننده زعفران در طی سال ۹۹ از ایران ۱۰ کشور اول بترتیب میزان واردات عبارتند از:
- ۱- هنگ کنگ با واردات ۷۴۵۸۰ کیلوگرم زعفران معادل ۲۳ درصد از کل صادرات کشور
 - ۲- اسپانیا با واردات ۶۰۵۲۷ کیلوگرم زعفران معادل ۱۸.۵ درصد از کل صادرات کشور
 - ۳- امارات با واردات ۵۹۷۹۱ کیلوگرم زعفران معادل ۱۸.۵ درصد از کل صادرات کشور
 - ۴- چین با واردات ۴۰۱۴۰ کیلوگرم زعفران معادل ۱۲.۳ درصد از کل صادرات کشور

تاریخ :

شماره :

پیوست :

شورای ملی زعفران ایران
Iran Saffron National Council

- ۵- افغانستان با واردات ۳۳۷۸۰ کیلوگرم زعفران معادل ۱۰.۵ درصد از کل صادرات کشور
- ۶- عمان با واردات ۱۰۲۴۳ کیلوگرم زعفران معادل ۳.۱ درصد از کل صادرات کشور
- ۷- کویت با واردات ۷۳۷۸ کیلوگرم زعفران معادل ۲.۳ درصد از کل صادرات کشور
- ۸- قطر با واردات ۶۴۰۷ کیلوگرم زعفران معادل ۲ درصد از کل صادرات کشور
- ۹- ماکائو با واردات ۵۶۲۹ کیلوگرم زعفران معادل ۱.۷ درصد از کل صادرات کشور
- ۱۰- تایوان با واردات ۳۶۵۷ کیلوگرم زعفران معادل ۱.۱ درصد از کل صادرات کشور
- از دیگر کشورهای عمده وارد کننده میتوان به:

۱۱- ایتالیا با واردات ۳۰۰۲ کیلوگرم زعفران

۱۲- آلمان: واردات ۲۸۰۵ کیلوگرم زعفران

۱۳-فرانسه: واردات ۲۶۲۷ کیلوگرم زعفران

۱۴-سوئد: واردات ۲۵۱۶ کیلوگرم زعفران

۱۵-ویتنام: واردات ۱۷۳۰ کیلوگرم زعفران

اشاره نمود.

- با توجه به آمار فوق به خوبی مشهود است که در مجموع ۱۰ کشور اول هدف صادرات در سال ۹۹ جمعا ۳۰۲۱۳۲ کیلوگرم زعفران از ایران وارد نموده اند و ۹۳ درصد کل صادرات کشور را بخود اختصاص داده اند و ۶۰ کشور دیگر مجموعا ۷ درصد از کل صادرات را تشکیل میدهند.
- در نگاهی محدودتر ۵ کشور اول هدف صادرات مجموعا ۲۶۸۸۱۸ کیلوگرم معادل ۸۲.۷ درصد از کل صادرات کشور را بخود اختصاص داده اند و ۶۵ کشور دیگر مجموعا ۱۷.۳ درصد را بخود اختصاص داده اند و این ارقام

تاریخ :

شماره :

پیوست :

بیانگر این واقعیت است که بر خلاف ظاهر آن بازار زعفران ایران بازار محدود و آسیب پذیری است و هر یک از این بازارها میتوانند با کنترل عرضه و تقاضای خود روی قیمت زعفران ایران تاثیر گذار باشند.

- واقعیت دیگری که از این آمارها بدست می آید اینست که ۶۵ کشور دیگر وارد کننده زعفران که مجموعاً ۱۷ درصد از واردات را بخود اختصاص داده اند بخشی از نیاز خود به زعفران را از دیگر کشورها تامین می نمایند و لذا امکان توسعه بازارها برای ایران که تولید کننده اصلی است در این کشورها وجود دارد.
- در بین ۱۰ کشور اول وارد کننده زعفران از ایران به استثنای چین بقیه خود مصرف کننده تمامی زعفرانهای وارداتی نبوده و بخش عمده آنها با تغییر نوع بسته بندی صادرات مجدد می نمایند.
- مجموع صادرات انجام شده به کشور هند در سال ۹۹ را رقم ۲۹۵ کیلوگرم تشکیل میدهد و این در حالی است که میزان مصرف زعفران هند حداقل ۵۰ تا ۵۵ تن در سال میباشد که با توجه به اعلام وزارت امور خارجه در خصوص کاهش چشمگیر تولید زعفران این کشور به کمتر از پنج تن بخش اصلی نیاز این کشور از طریق افغانستان با استفاده از معافیت از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی ۳۸ درصدی این کشور و با استفاده از زعفران ایران و بخشی نیز از طریق کشورهای حاشیه خلیج فارس (امارات قطر بحرین و ...) تامین میگردد که شورای ملی در طی سالیان گذشته مکرراً درخواست برقراری تعرفه ترجیحی با کشور مذکور یا برقراری تعرفه روی ادویه و برنج وارداتی از هند مشابه تعرفه زعفران به آن کشور بصورت حمایتی نموده است که تاکنون مورد توجه قرار نگرفته است.

تحلیل آمار:

تجربه چندین ده ساله اعضاء هیات رییسه شورای ملی زعفران که همگی خود از صاحب نظران بخش های تولیدی و صادرات و فرآوری و فروش داخلی میباشد نشان میدهد رسیدن به یک تولید پایدار و حفظ جایگاه ۹۵ درصدی فعلی در تولید جهانی و توسعه صادرات نیازمند حفظ بازارهای موجود از طریق رصد بازارها ، رقبا و شناخت نقاط ضعف و

تاریخ :

شماره :

پیوست :

قوت آنها و ارائه خدمات ارزان و ایجاد اطمینان در خریداران از ثبات قیمت ها و تداوم عرضه بموقع بمنظور حفظ و توسعه این بازارها ، انجام تبلیغات ، معرفی زعفران ایران ، حمایت از برند ملی و برندهای تجاری ایرانی در بازارها ، ارائه اطلاعات در خصوص مزیت ها و خواص زعفران ایران در مقایسه بادیگر رقبا و در کنار آن ایجاد بازارهای جدید با معرفی خواص و کاربرد زعفران و حتی آموزش نحوه مصرف میباشد.

افزایش چشمگیر صادرات زعفران به افغانستان و انجام صادرات مجدد محصول ایران بنام زعفران افغانستان و معرفی خریداران و مشتریان توسط تعدادی از صادر کنندگان ایرانی به تجار افغانی و برقراری ارتباط بین آنها زمینه را برای توسعه کشت در افغانستان و حتی دیگر کشورهای آسیای میانه که از طریق افغانستان اقدام به صادرات خواهند نمود منجمله کشور ازبکستان و قرقیزستان و قزاقستان افزایش داده است . بدون تردید این کشورها در آینده بخش قابل توجهی از بازار ایران را تصاحب خواهند نمود بخصوص اینکه از هم اکنون روی کیفیت زعفران کشور خود تبلیغ و زعفران ایران را فاقد کیفیت معرفی مینمایند.

عدم وجود شرکت های مشترک بازرگانی در زمینه صادرات زعفران و حتی بسته بندی زعفران در کشورهای عمده توزیع کننده زعفران ایران مانند امارات ، اسپانیا ، یونان ، ایتالیا و می تواند ضمن کنترل بازارهای خرده فروشی ارزش افزوده بیشتری را نیز به کشور بازگرداند و ضمنا تحریم ها را نیز خنثی نماید.

قاره اروپا بزرگترین وارد کننده زعفران در دنیاست. بجز اسپانیا ایتالیا و تا حدی آلمان و فرانسه که خود از صادر کنندگان مجدد این محصول بطور عمده بشمار میروند. بقیه کشور های این اتحادیه بخصوص کشورهای اروپای غربی و حوزه اسکاندیناوی از جمله مصرف کنندگان زعفران بشمار میروند. حتی کشورهای نظیر فرانسه و آلمان و ایتالیا که جزء کشورهای صادر کننده مجدد زعفران بشمار میروند بخش اعظم محصول وارداتی خود را در داخل کشور به فروش میرسانند. در میان کشورهای اروپایی مصرف کننده زعفران کشورهای اسپانیا ، آلمان ، فرانسه ، سوئد ، هلند و

تاریخ :

شماره :

پیوست :

پرتغال جزء مهم ترین مصرف کنندگان زعفران بشمار میروند که میتوانند بعنوان کشورهای اصلی هدف برای توسعه صادرات زعفران و محصولات فرآوری شده از زعفران مورد توجه قرار گیرند.

مهم ترین خریداران زعفران در کشورهای آسیای شرقی و جنوب شرق آسیا بترتیب عبارتند از هنگ کنگ ، چین ، ماکائو ، تایوان و پس از این کشورها با فاصله کشورهای نظیر ویتنام ، مالزی ، ژاپن ، اندونزی ، تایلند و قرار دارند. با توجه به جمعیت و درآمد سرانه جنوب شرق آسیا و میزان روند مصرف گیاهان دارویی که زعفران یکی از آنها شناخته شده و مصرف ادویه ها در این کشورها بازارهایی مانند کره جنوبی ، اندونزی ، مالزی ، مالدیو و تایلند بازارهای رو به گسترش هستند که در کنار بازارهای بزرگتری نظیر هنگ کنگ ، چین ماکائو میتوانند مورد توجه قرار گیرند در جنوب و شرق آسیا سایر کشورها باستانی چین و هند که دارای تعرفه گمرکی ۳۸ درصدی میباشد مقررات خاصی برای ورود زعفران به کشورهای خود وضع نکرده اند و واردات زعفران به کشور چین بدلیل وجود تعرفه بالا از طریق هنگ کنگ ، تایوان و ویتنام و در سال ۹۹ جزیره ماکائو نیز به آنها اضافه شده انجام میگیرد و کشور هند عمدتاً توسط افغانستان و کشورهای حاشیه خلیج فارس تامین میشوند . در میان کشورهای خاورمیانه عمدتاً زعفران در میان کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس نظیر امارات ، عمان ، عربستان ، کویت ، قطر و بحرین دارای بازار مصرف بوده در سالهای اخیر صادرات مجدد آن از این کشورها (باستانی عربستان) نیز صورت می پذیرد.

کشورهایی نظیر اردن ، مصر ، و الجزایر نیز بمیزان کمی زعفران مصرف دارند که میتوانند در توسعه بازارها مورد توجه قرار گیرند.

در قاره آمریکا صرف نظر از آمریکای شمالی که سالیان متمادی وارد کننده زعفران از ایران بمیزان ۳۰ تا ۳۵ تن در سال بوده است و در حال حاضر نیاز خود را از طریق افغانستان و اسپانیا عمدتاً تامین مینماید کشورهای آمریکای جنوبی مانند آرژانتین ، مکزیک ، شیلی ، پاناما و ... بر اساس مطالعات میدانی انجام شده دارای فرهنگ غذایی نزدیک به اسپانیا و پرتغال میباشد و زعفران در این کشورها محصولی شناخته شده است. و بدلیل عدم حضور صادر کنندگان

تاریخ :

شماره :

پیوست :

ایرانی در این بازارها نیاز آنها با قیمت بالا از دیگر کشورها تامین میشود و میتواند در صورت حمایت بازار قابل توجهی برای زعفران ایران باشند.

در طی سال ۹۹ تنها ۱۰ کیلوگرم زعفران به کشور پاناما و ۹ کیلوگرم بر کشور آرژانتین از ایران صادر گردیده است. در قاره آفریقا زعفران در کشور آفریقای جنوبی شناخته شده و دارای مصرف است. در طی سال ۹۹ مقدار ۷۲ کیلوگرم زعفران به این کشور و ۳ کیلوگرم به کنیا و ۲ کیلوگرم به تانزانیا صادر گردیده است و بر اساس مطالعات، کشت آزمایشی زعفران در سطح ۲۲ هکتار در آفریقای جنوبی نیز آغاز گردیده و این کشور و دیگر کشورهای قاره آفریقا مانند الجزایر و مراکش می توانند بازار هدف صادرات زعفران ایران قرار داده شوند.

شورای ملی زعفران ایران